

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ
ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΤΩΝ ΟΤΑ
ΑΠΟ ΤΟ
ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ

Θεσσαλονίκη, Φεβρουάριος 2015

Ανδρέας Τσάλας,
Οικονομολόγος, MA, MBA, PhD Cand.
Τμήμα Χορήγησης Δανείων Ο.Τ.Α.

ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΟΤΑ & ΝΠ ΟΤΑ

1. Επιχορηγήσεις ΕΣΠΑ/ΣΕΣ (ΝΕΟ ΕΣΠΑ)
2. Χρηματοδότηση από Τρίτους (Χ.Α.Τ.) με βιώσιμα εταιρικά σχήματα
3. Ταμεία Αστικής Ανάπτυξης – JESSICA
4. Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων
5. Οι τράπεζες
6. Η συνδυαστική αξιοποίηση των παραπάνω φορέων χρηματοδοτήσεων.

Ο ρόλος του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων στη χρηματοδότηση των ΟΤΑ

Υποστήριξη της Αυτοδιοίκησης στην εκτέλεση έργων για την τοπική & περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΔΑΝΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΟΤΑ

- Να δύναται ο ΟΤΑ να δανειστεί (άρθρο 264 του Ν.3852/2010).
 - ✓ το ετήσιο κόστος εξυπηρέτησης της δημόσιας πίστης κάθε δήμου ή περιφέρειας δεν υπερβαίνει το 20% των ετήσιων τακτικών του εσόδων.
 - ✓ το συνολικό χρέος του δήμου ή της περιφέρειας που προβαίνει σε δανεισμό δεν υπερβαίνει το 60% των συνολικών του εσόδων.
- Τα έργα να είναι ώριμα και έτοιμα προς δημοπράτηση.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΔΑΝΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΠΔ 169/2013 (100% ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ) Από πόρους του Τ.Π.Δ.

- ✓ Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ)
- ✓ Σύνδεσμοι και ενώσεις ΟΤΑ
- ✓ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) των ΟΤΑ
- ✓ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.)
- ✓ Δημόσιοι φορείς, όπως νοούνται για τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ)

Εξαιρούνται: Δ..Ε.Υ.Α., Περιφερειακές & Δημοτικές Επιχειρήσεις

- **Σκοποί Δανειοδότησης από πόρους ΤΠΔ**
 - η εκτέλεση έργων υποδομής για την περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας ή έργων γενικού συμφέροντος, με ή χωρίς τη σύμπραξη του ιδιωτικού τομέα καθώς και η εκπόνηση μελετών για την ωρίμανση και την εκτέλεση των έργων.
 - ❖ Δημοτικός ηλεκτροφωτισμός, παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, προστασία του περιβάλλοντος.

Τρόποι δανειοδότησης από το Τ.Π. & Δανείων

1. α) 100% του προϋπολογισμού του προς εκτέλεση έργου από πόρους του Τ.Π. & Δανείων.

β) ΣΔΙΤ: Μέχρι το 30% του προϋπολογισμού του προς εκτέλεση έργου.
2. 50% του προϋπολογισμού από πόρους της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και 50% από πόρους του Τ.Π. & Δανείων.

ΑΠΡΟΘΥΜΙΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Αν το δάνειο χορηγείται για έργο, το οποίο δεν προβλέπεται ρητά στους τομείς δανειοδότησης του ΠΔ 169/2013, αλλά εμπίπτει στους σκοπούς, πρέπει να συντρέχει **απροθυμία της αγοράς**.

Απροθυμία θεωρείται ότι συντρέχει εάν τρία (3) εμπορικά πιστωτικά ιδρύματα έχουν αρνηθεί να δανειοδοτήσουν τον υποψήφιο δανειολήπτη ή δέχονται να τον δανειοδοτήσουν υπό όρους που απαγορεύουν ή παρακωλύουν ουσιαδώς την εκτέλεση του έργου.

Δεν συνιστά απροθυμία της αγοράς η μη χορήγηση δανείου λόγω της οικονομικής κατάστασης του υποψήφιου δανειολήπτη.

ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ (ΣΔΙΤ) – Τ.Π. & ΔΑΝΕΙΩΝ (ΠΔ169/2013, Ν.3389/2005)

- Χρηματοδότηση Δημόσιων φορέων για έργα ΣΔΙΤ
- Δημόσιοι Φορείς για έργα ΣΔΙΤ:
 - ✓ Οργανισμοί Τοπικοί Αυτοδιοίκησης
 - ✓ Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου
- Ύψος δανείου: Μέχρι το 30% του προϋπολογισμού του προς εκτέλεση έργου (σε περίπτωση συγχρηματοδότησης το ύψος δεν υπερβαίνει το 90% του προϋπολογισμού).

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΤΕΠ - Τ.Π.Δ.

Το Ταμείο αξιοποιώντας το θεσμικό του ρόλο
πέτυχε συνεργασία με ένα από τους
ισχυρότερους θεσμικούς οικονομικούς φορείς:
την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
(Ε.Τ.Επ.).

Δανεισμός ΟΤΑ από πόρους ΤΠΔ & πόρους ΕΤΕπ

- Δάνεια σε ΟΤΑ για επενδυτικές δράσεις των ΟΤΑ
- € 100 εκατ. από πόρους της ΕΤΕπ.
- € 100 εκατ. από πόρους του Τ.Π. & Δανείων.

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΔΑΝΕΙΣΜΟΥ

- ✓ ΟΤΑ Α΄ & Β΄ Βαθμού
- ✓ ΝΠΔΔ των ΟΤΑ
- ✓ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ – ΕΝΩΣΕΙΣ ΟΤΑ

ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ ΟΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΕΤΕπ - ΤΠΔ

- Τρόπος Χρηματοδότησης
 - Το κόστος του κάθε επιλέξιμου έργου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα 50 εκατ. Ευρώ.
 - Η διάρκεια αποπληρωμής του δανείου θα είναι μέχρι εικοσιπέντε (25) έτη με ή χωρίς περίοδο χάριτος.
 - Δυνατότητα επιλογής επιτοκίου:
 - ✓ σταθερό επιτόκιο με ή χωρίς περίοδο χάριτος,
 - ✓ κυμαινόμενο επιτόκιο με βάση το Euribor με ή χωρίς περίοδο χάριτος.

ΤΟΜΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (1)

Τα έργα που χρηματοδοτούνται περιλαμβάνουν επενδύσεις στους τομείς:

- Μεταφορών
- Αποκατάστασης δρόμων/οδών
- Βελτίωσης της ασφάλειας της κυκλοφορίας
- Βελτίωσης του περιβάλλοντος
- Ενεργειακής απόδοσης
- Τουριστικών υποδομών

ΤΟΜΕΙΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ (2)

- Βελτίωση του περιβάλλοντος
 - Προώθηση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της αύξησης της ενεργειακής απόδοσης και άλλες επενδύσεις που αφορούν τη βελτίωση του περιβάλλοντος

ELENA

European Local ENergy Assistance

ELENA **(European Local Energy Assistance)**

Το πρόγραμμα **ELENA** είναι ένα «ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό μέσο» το οποίο στοχεύει να παρέχει τεχνική βοήθεια στις περιφερειακές και τοπικές αρχές για την επιτάχυνση των επενδυτικών προγραμμάτων τους, στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης, των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και των βιώσιμων μέσων μεταφοράς.

Υλοποιείται: την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΓΔ Ενέργειας) σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή τράπεζα Επενδύσεων (ΕΙΒ) χρησιμοποιώντας οικονομικούς πόρους από το πρόγραμμα «Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη».

ΕΛΕΝΑ: Επενδυτικά Προγράμματα

- ✓ Επενδύσεις στην **αύξηση της ενεργειακής απόδοσης** σε δημόσια και ιδιωτικά κτίρια, συμπεριλαμβανομένων των κατοικιών κοινωνικής στέγασης και του φωτισμού οδών και πλατειών.
- ✓ Ενσωμάτωση των **ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ)** στο δομημένο περιβάλλον.
- ✓ Επενδύσεις σε αναβάθμιση, επέκταση ή την κατασκευή νέων **δικτύων τηλεθέρμανσης / τηλεψύξης**, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων που βασίζονται σε συνδυασμένη παραγωγή θερμότητας και ηλεκτρισμού (CHP), αποκεντρωμένα συστήματα CHP (σε κτίριο ή επίπεδο γειτονιάς).
- ✓ **Αστικές μεταφορές** προκειμένου να υποστηριχθεί η αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας και της ενσωμάτωσης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.

ELENA: Κριτήρια Χρηματοδότησης (1)

- ✓ Το ELENA χρηματοδοτεί μέχρι και το 90% των δράσεων (Τεχνική Υποστήριξη) που απαιτούνται για την ωρίμανση του έργου.
- ✓ Δικαιούχοι: Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές ή άλλοι δημόσιοι φορείς από χώρες που είναι επιλέξιμες σύμφωνα με το πρόγραμμα «Ευφυής Ενέργεια για την Ευρώπη» που προέρχονται από όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ.
- ✓ Μέγιστη διάρκεια χρηματοδότησης ενός έργου: τρία (3) χρόνια.
- ✓ Το ELENA χρηματοδοτεί μόνο την τεχνική υποστήριξη. Τα επενδυτικά προγράμματα θα πρέπει να υλοποιηθούν μέσω άλλων μέσων π.χ. ίδιοι πόροι, δάνεια.
- ✓ Επιλεξιμότητα Δικαιούχου (Δήμος/Φορέας): Να προέρχεται από ένα κράτος μέλος της ΕΕ.
- ✓ Επιλεξιμότητα του επενδυτικού προγράμματος.
- ✓ Δυνητικό χρηματοδοτικό ενδιαφέρον του επενδυτικού προγράμματος.
- ✓ Οικονομική και τεχνική ικανότητα του φορέα να ολοκληρώσει το έργο.
- ✓ Αναμενόμενη συμβολή στην επίτευξη των στόχων «20-20-20».

ELENA: Κριτήρια Χρηματοδότησης (2)

- **Συντελεστής Μόχλευσης (ελάχιστο 25)**

Το ύψος της επένδυσης θα πρέπει να είναι **τουλάχιστον 25 φορές** του ύψους της αιτούμενης τεχνικής βοήθειας από το ELENA. Σε διαφορετική περίπτωση η ΕΙΒ θα ζητήσει να επιστρέψει μέρος ή ακόμα το σύνολο της χρηματοδότησης.

- Προστιθέμενη αξία.
- Χρήση σύγχρονων τεχνολογιών.
- Πολιτική συνοχής της ΕΕ.
- Συμβολή στην Τοπική Ανάπτυξη
- Υποστήριξη των αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων των τοπικών ή/και περιφερειακών αρχών.
- Συμβολή στη διάδοση βέλτιστων πρακτικών ή/και νέων τεχνολογιών στην αγορά της ΕΕ.
- Ο υποψήφιος πρέπει να αποδείξει ότι το ELENA είναι το καταλληλότερο εργαλείο για τη χρηματοδότηση της ωρίμανσης του έργου.
- Καμία άλλη βοήθεια της ΕΕ δεν είναι διαθέσιμη για τον ίδιο δικαιούχο και τον ίδιο σκοπό.

ELENA: Επιλέξιμες Δαπάνες

Επιλέξιμες δαπάνες για το πρόγραμμα ELENA είναι αυτές που είναι αναγκαίες για την προετοιμασία, την εφαρμογή και τη χρηματοδότηση ενός προγράμματος. Ενδεικτικά αναφέρονται:

1. Κόστος επιπλέον προσωπικού, εάν απαιτείται για τις ανάγκες του έργου
2. Έρευνες αγοράς
3. Τεχνοοικονομικές μελέτες και μελέτες σκοπιμότητας
4. Ενεργειακοί έλεγχοι
5. Τεύχη δημοπράτησης
6. Διαγωνιστική διαδικασία, κλπ.

Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη μόνον εφόσον βαρύνει πραγματικά και οριστικά τον δικαιούχο.

ΕΛΕΝΑ: Αίτηση Χρηματοδότησης (1)

Στάδιο 1ο: Προκαταρκτική αίτηση

Περιλαμβάνει:

1. Συνοπτική περιγραφή του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου και της μεθόδου υλοποίησης.
2. Προβλεπόμενο κόστος επένδυσης και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης.
3. Κόστος, πεδίο εφαρμογής και βασικές απαιτήσεις τεχνικής υποστήριξης.

ΕΛΕΝΑ: Αίτηση Χρηματοδότησης (2)

Στάδιο 2ο: Πλήρης αίτηση

Περιλαμβάνει:

- Στοιχεία αιτούντα
- Υφιστάμενη κατάσταση αιτούντα
- Παρουσίαση επενδυτικού σχεδίου
- Κατανομή εργασιών έργου
- Υπηρεσία υλοποίησης/τεχνική υποστήριξη
- Πίνακας επισκόπησης: Ορόσημα για τη μέτρηση του συντελεστή μόχλευσης
- Εκτιμώμενος προϋπολογισμός και χρηματοδότηση
- Υπεύθυνη δήλωση αιτούντα

ELENA: Διαδικασία Αξιολόγησης Αίτησης

- ❖ Διάρκεια: Τρεις (3) μήνες περίπου
- ❖ Η ΕΙΒ δύναται να ζητήσει επιπρόσθετα στοιχεία ή διευκρινήσεις
- ❖ Διαβίβαση του αιτήματος στη Ευρωπαϊκή Επιτροπή για έγκριση
- ❖ Έναρξη διαπραγμάτευσης της σύμβασης με τον αιτούντα (εφόσον έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή)
- ❖ Υπογραφή της σύμβασης χρηματοδότησης μεταξύ της ΕΙΒ και του Τελικού Δικαιούχου
- ❖ Έναρξη υλοποίησης έργου – Τεχνικής Υποστήριξης

ΕΛΕΝΑ: Σύμβαση Χρηματοδότησης

- ❖ Μέγιστη διάρκεια σύμβασης: τρία (3) χρόνια
- ❖ Πλάνο χρηματοδότησης
- ❖ Υπηρεσία και σχέδιο επένδυσης
- ❖ Εκτιμώμενος Π/Υ του έργου
- ❖ Απαιτήσεις απολογιστικών εκθέσεων
- ❖ Τρόπος εκταμίευσης της επιχορήγησης:
 - 40% με την έναρξη της σύμβασης
 - 30% μετά την έγκριση της ενδιάμεσης έκθεσης
 - 30% μετά την έγκριση της απολογιστικής έκθεσης

ΕΛΕΝΑ: Παρακολούθηση Έργου & Υποβολή Εκθέσεων

- ❖ Εξαμηνιαίες εκθέσεις προόδου
- ❖ Ενδιάμεση έκθεση προόδου (συνήθως μετά τους 18 μήνες)
- ❖ Απολογιστικής έκθεση προόδου (συνήθως ένα μήνα μετά την ολοκλήρωση του έργου)
- ❖ Επίτευξη του συντελεστή μόχλευσης

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

■ Κουλτούκης Γεώργιος
Προϊστάμενος Διεύθυνσης
213 – 21162434
g.koultoukis@tpd.gr	■ Κοντορήγα Ιωάννα
Προϊσταμένη Τμήματος
213 – 2116227
i.kontoriga@tpd.gr
■ Τσάλας Ανδρέας
213 – 2116228
a.tsalas@tpd.gr	■ Αναγνωστόπουλος Κ.
213 – 2116222
d07usr1@tpd.gr

Σας ευχαριστούμε πολύ για την προσοχή σας

ΤΑΜΕΙΟ ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΩΝ

www.tpd.gr